TIENDE BIJDRAGE

TOT DE KENNIS DER VISCHFAUNA,

VAN

BANKA

DOOR

P. BLEEKER,

Eene nieuwe verzameling van vischsoorten uit de omstreken van Muntok, met de meeste welwillendheid aangeboden door den heer J. F. R. S. Van den Bossche, resident van Banka, heeft mij in de gelegenheid gesteld op nieuw de grenzen der bestaande kennis omtrent de vischfauna van het eiland Banka eene schrede voorwaarts te brengen. In mijne laatste bijdrage over dit onderwerp [1], opgemaakt in het begin dezes jaars, bragt ik het aantal van Banka bekende vischsoorten op 286, doch de verzameling van den heer Van den Bossche bevat vrij talrijke soorten, welke in de genoemde bijdrage niet voorkomen. De bedoelde verzameling bestond uit niet minder dan 132 soorten t. w.

---

[1]) Negende Bijdrage tot de kennis der vischfauna van Banka, Natuurk. Tijdschr. v. Ned. Indië Dl. XVIII p. 359—378.

Species Piscium Bankanenses Collectionis Bosscheanae.

1* Carcharias (Scoliodon) acutus Rüpp.
2* Trygon walga MH.
3* Pteroplatea micrurus MH.
4 Ostracion cornutus L.
5* » nasus Bl.
6* Monacanthus Cantori Blkr.
7* Aesopia zebra Kp.
8* Arelia potous Kp.
9 » macrolepidota Kp.
10* Hippoglossus erumei Cuv.
11 Rhombus lentiginosus Rds.
12* Julis (Halichoeres Cuvieri Blkr.
13* » (») Hoevenii Blkr.
14* » (») modestus Blkr.
15* Cheilinus decacanthus Blkr.
16 Amphiprion bifasciatus Bl. Schn
17 Pomacentrus katunko Blkr.
18 Glyphisodon bengalensis CV.
19* Betta trifasciata Blkr.
20* Holocentrum alborubrum Lac.
21* Serranus boenack CV.
22* » crapao CV.
23* » pardalis Blkr.
24* Myriodon scorpaenoides Bris.
25 Mesoprion fulviflamma Blkr.
26 » lutjanus CV.
27* » monostigma CV.
28 » vitta Blkr.
29 Lethrinus opercularis CV.
30 Dentex tambulus CV.
31 » tolu CV.
32* Heterognathodon Hellmuthi Blkr.
33* Scolopsides monogramma K. v. H
34 Therapon quadrilineatus CV.

35* Therapon servus CV.
36 » theraps CV.
37* Pristipoma caripa CV.
38 » nageb Rüpp.
39* » therapon Blkr.
40* Lobotes erate CV.
41 Diagramma crassispinum Rüpp.
42* Minous monodactylus CV.
43* Synanceia elóngata CV.
44* Apogon endekataenia Blkr. = Apogon chrysotaenia Blkr.
45* » hypselonotus Blkr.
46* » macropterus K. v. H.
47* » monochrous Blkr.
48 » quadrifasciatus CV.
49* Apogonichthys glaga Blkr.
50* Ambassis Kopsi Blkr.
51 » nalua CV.
52 Upeneoides sundaicus Blkr.
53 » variegatus Blkr.
54 Otolithus argenteus K.v.H.
55* » macrophthalmus Blkr.
56 Johnius miles Blkr.
57* Sillago maculata Q.
58 » malabarica Cuv.
59 Gerres abbreviatus Blkr.
60 » kapas Blkr.
61* Chaetodon octofasciatus Bl.
62* » oligacanthus Blkr.
63* Chelmon rostratus CV.
64 Scatophagus argus CV.
65 Drepane punctata CV.
66* Platax vespertilio Cuv.
67 Stromateoides atoukoia Blkr.
68 » cinereus Blkr.
69* Stromateus niger Bl.
70* Sphyraena jello CV.

71* Scomber kanagurta CV.
72* Cybium guttatum CV.
73 » konam Blkr.
74 Trichiurus haumela CV.
75 » savala CV.
76 Chorinemus lyzan CV.
77 » tol CV.
78* » toloo CV.
79* Trachinotus mookalee CV.
80 Selar Kuhlii Blkr.
81* Carangoides citula Blkr.
82 » gallichthys Blkr.
83* » praeustus Blkr.
84* Leioglossus carangoides Blkr.
85* Equula bindoides Blkr.
86 » ensifera CV.
87 » filigera CV.
88 » gerreoides Blkr.
89* Amphacanthus dorsalis CV.
90* » javus CV.
91* » virgatus CV.
93* Polynemus sextarius Bl.
93 » tetradactylus CV.
94 Atherina duodecimalis CV.
95* Mugil axillaris CV? Blkr.
96 » bontah Blkr.
97* » cunnesius CV.
98* » vaigiensis QG.
99* Platycephalus Bosschei Blkr, n. sp.
100 » scaber CV.
101* Uranoscopus asper T. Schl.
102 Gobius kokius CV.
103* Eleotriodes muralis Blkr.
104* Echeneis neucrates L.
105 Cephalocassis venosus Blkr.
106* Hexanematichthys sundaicus Blkr.

107* Osteogeneiosus Valenciennesi Blkr.
108* Ketengus typus Blkr.
109* Plotosus albilabris Val.
110* » anguillaris Lac.
111 » canius Buch.
112* Carassius auratus Nilss. (monstr.).
113 Belone caudimacula Cuv.
114* » gigantea T. Schl.
115 Hemiramphus Dussumieri Val.
116 Dussumieria elopoides Blkr.
117 Saurus myops CV.
118 Saurida tumbil Val.
119 Harpodon ophiodon Les.
130* Chirocentrus hypselosoma Blkr.
121* Pellona ditchoa Val.
122 » Russelli Blkr.
123* Sardinella brachysoma Blkr.
124 Rogenia argyrotaenia Blkr.
125 Spratella kowala Blkr.
126 » tembang Blkr.
127* Engraulis Brownii Val.
128* » mystacoides Blkr.
129 » setirostris Val.
130* » taty Val.
131* Coilia Dussumieri Val.
132 Chatoessus selangkat Blkr.

Van deze 132 soorten zijn 74, de met een gemerkte *, nieuw voor de kennis der plaatselijke fauna van Muntok, terwijl nog niet van Banka bekend waren 33 soorten t. w. Trygon walga MH., Pteroplatea micrurus MH., Ostracion nasus Bl., Aesopia zebra Kp, Arelia potous Kp, Julis (Halichoeres) Hoevenii Blkr, Cheilinus decacanthus Blkr, Myriodon scorpaenoides Bris., Serranus pardalis Blkr, Heterognathodon Hellmuthi Blkr, Pristipoma therapon Blkr, Lobotes erate CV., Synanceia elongata CV., Apogon mono-

chrous Blkr, Apogonichthys glaga Blkr, Ambassis Kopsi Blkr, Polynemus sextarius Bl., Stromateus niger Bl., Chorinemus toloo CV., Leioglossus carangoides Blkr, Platycephalus Bosschei Blkr, Uranoscopus asper T. Schl., Eleotriodes muralis Blkr, Ketengus typus Blkr, Plotosus albilabris CV., Carassius auratus Nilss., Belone gigantea T. Schl., Chirocentrus hypselosoma Blkr, Sardinella brachysoma Blkr, Pellona ditchoa CV., Engraulis mystacoides Blkr, Engraulis taty CV. en Coilia Dussumieri CV. — Het aantal thans van Banka bekende soorten wordt hierdoor gebragt tot 319. Twee der bovengenoemde soorten, Platycephalus Bosschei en Uranoscopus asper, zijn bovendien nieuw voor de kennis der fauna van den Indischen archipel en Platycephalus Bosschei tevens nieuw voor de wetenschap. Ik laat de beschrijving dezer soort hier volgen.

Platycephalus Bosscheis Blkr.

Platyceph. corpore elongato depresso, altitudine 10 ad 11, latitudine maxima $5^4/_5$ ad 6 in ejus longitudine; capite valde depresso 4 circiter in longitudine corporis; latitudine capitis $1^3/_5$ fere in ejus longitudine; oculis oblongis diametro $5^1/_2$ ad $5^2/_3$ in longitudine capitis, plus diametro $^1/_2$ distantibus; rostro absque maxillis oculo minus duplo longiore, multo latiore quam longo; spinis toto capite humillimis cristaeformibus, utroque latere vertice 3 vel 4, orbita 2, nasali nulla, suborbitali anteriore nulla, crista suborbitali 1 vel nulla, praeoperculo 2 superiore inferiore paulo longiore, operculo 2, radiis branchiostegis nulla, crista suprascapulari 2, scapulari nulla; orbitis cirris nullis; naribus brevitubulatis; maxilla superiore maxilla inferiore breviore vix ante oculum vel sub oculi margione anteriore desinente; dentibus maxillis pluriseriatis parvis, vomerinis parvis in thurmas 2 oblongas, palatinis parvis utroque latere in vittam elongatam gracilem dispo-

sitis; vertice, regione interoculari, rostro regioneque suboculari cute glandulosa vestita; operculo regioneque postoculari squamosis; squamis lateribus 90 p. m. in serie longitudinali, caudalibus iis corpore antice paullo majoribus; linea laterali spinulis nullis armata; pinna dorsali spinosa pinna dorsali radiosa et corpore altiore; pinnis pectoralibus oblique rotundatis $7^2/_3$ ad $7^1/_4$, ventralibus acutis $5^1/_2$ ad 5 et paulo, caudali integra convexa 6 ad 6 fere in longitudine corporis; anali dorsali radiosa humiliore; corpore superne viridi-roseo ocellis et maculis polygonis margaritaceis et profunde olivaceis inaequalibus confertis pulcherrime variegato-marmorato, inferne roseo-margaritaceo; iride flava superne olivaceo et margaritaceo variegata; pinnis radiis aurantiacis, membrana roseo-hyalinis, dorsalibus spinis et radiis fuscescente, membrana flavo variegatis; pectoralibus et ventralibus flavescente marmoratis et radiis parce fusco punctatis; anali immaculata; caudali flavescente marmorata radiis parce fuscescente variegata, superne postice macula magna nigra et inferne tota latissime nigro marginata.

B. 7. D. 1—8—1/11 vel 1/12. P. 1 simpl. † 11 fiss. † 7 vel 8 simpl. V. 1/5. A. 12 vel 13. C. 1/10/1 vel 1/8/1 et lat. brev.

Hab. Muntok, in mari.

Longitudo 2 speciminum 255''' et 264'''.

Var. capite corporeque superne maculis sparsis rotundis et irregularibus fuscis.

Longitudo speciminis unici 235'''.

Aanm. De hier beschrevene soort is na verwant aan Platycephalus laevigatus CV. wegens het weinig uitkomende der doornen van den kop, welke meer beenige kammen dan eigenlijke doornen zijn. Zij verschilt echter van de genoemde soort door betrekkelijk korteren bovensten preoperkeldoorn, bijzonderheden der kleurteekening van ligchaam en staartvin en eenigzins andere formule der vinstralen. Ik draag de soort op aan haren toezender, den heer J. F.

R. S. Van den Bossche, Resident van Banka, Ridder der beide Nederlandsche orden.

Batavia November 1859.
